‘Niets kan mij nog bang maken’

Myanmar (het vroegere Birma) voert sinds november 2010 in hoog tempo politieke en economische hervormingen door. Duizenden politieke gevangenen zijn vrijgelaten, de economische embargo’s zijn opgeheven en sinds deze week heeft het land voor het eerst in decennia weer onafhankelijke dagbladen. Vanuit het Westen kreeg Myanmar de jongste tijd veel lof toegezwaaid. Minister-president Kris Peeters bracht afgelopen maand nog een bezoek aan het land. Met een verwachte economische groei van 6,5 procent vragen de economen zich af of Myanmar misschien de volgende ‘Aziatische Tijger’ wordt. Maar wat zeggen de Myanmarezen over de hervormingen? En wat betekenen ze in de praktijk voor de mensen die zich sinds jaar en dag inzetten voor de toekomst van hun land?

DOOR ATE HOEKSTRA YANGON, ONZE CORRESPONDENT IN MANDALAY - MYANMAR

Gilly en Sally, restaurantuitbaters

Gilly (55) en Sally (42) baten in Mandalay het restaurant Marie-Min uit. Het bestaat sinds 1994. Gilly voert het woord.

‘Ons land heeft tientallen jaren geslapen, maar dankzij president Thein Sein en oppositieleidster Aung San Suu Kyi staan de deuren open en staat Myanmar weer op het internationale podium. Dat merken we. Drie jaar geleden hadden we in het hoogseizoen tien klanten per dag, tegenwoordig hebben we zelfs in het laagseizoen dagelijks 60 tot 70 klanten. We moeten nu wel uitbreiden en meer personeel aannemen.’

‘Economisch is er nu veel meer mogelijk. Sinds zes maanden verhuren we ook motorfietsen. Daar hoefde je drie jaar geleden niet eens over na te denken. Nu is het een kwestie van een vergunning aanvragen, de belasting betalen en het is geregeld. We willen er ook een reisbureautje bij doen, zodat mensen hier bus- en treintickets kunnen kopen. We zouden zelfs een ‘guesthouse’ kunnen openen. Dat was vroeger een heel gedoe. Ik zal niet zeggen dat alles beter is dan in het verleden, maar de zaken verbeteren, er zit vooruitgang in en we krijgen eindelijk hulp uit het buiteland. Wel vind ik dat het allemaal erg snel gaat. We moeten het evenwicht bewaren en onze eigen cultuur niet uit het oog verliezen.’

‘En we moeten eerlijk blijven in onze zaken. Als ik een motorfiets verhuur, vraag ik een aan buitenlander geen andere prijs dan aan mijn buurman. Wat mij persoonlijk erg blij maakt is dat we vrijer zijn in ons gaan en staan. Het is veel gemakkelijker een paspoort te krijgen en naar het buiteland te reizen. Ik ben christen en als ik genoeg geld heb verdiend, wil ik een pelgrimstocht naar Jeruzalem maken. Dat is mijn droom.’

Pyone Cho, activist

Pyone Cho (45) werkt bij de 88 Generation Students, een beweging die strijdt voor burgerrechten en democratie in Myanmar. ‘Bijna twintig jaar zat ik in de gevangenis voor mijn politieke activiteiten. De eerste keer was kort na de studentenprotesten van 13 maart 1988, 25 jaar geleden. Er was veel onrust in die tijd. Myanmar was vroeger het rijkste land van de regio, maar de militairen hadden het gedegradeerd tot een van de minst ontwikkelde landen. Uit naam van de bevolking zijn we toen als student de straat opgegaan.’

‘We kregen veel bijval, maar het leger greep hard in en sloot veel mensen op. Ik kreeg 14 jaar cel. In 2007 werd ik opnieuw opgepakt. Toen omdat ik e-mails had verstuurd. Voor het zenden van één foute e-mail kon je in Myanmar 15 jaar gevangenis krijgen. Ik werd veroordeeld tot 65 jaar. In januari 2012 kwam ik als één van de vele politieke gevangenen vrij, maar er zitten nog steeds leden van onze organisatie vast. Nu vecht ik met de 88 Generation Students opnieuw tegen de overheid en zetten we ons in voor mensen- en burgerrechten, bijvoorbeeld bij de landconflicten die oplaaien. Maar we werken vooral voor een vreedzame samenleving. Helaas zitten we niet in het parlement, maar we hebben goede contacten met enkele parlementsleden.. Via hen kunnen we de regering onder druk zetten.’

‘Om te weten te komen wat de wensen en problemen van de bevolking zijn, reis ik door het hele land. Hoewel sommige zaken beter zijn geworden, kan je nog heel veel vraagtekens plaatsen bij het beleid. Ik geloof niet dat deze overheid echt veranderingen wil. In het centrum van de macht zitten nog dezelfde mensen. Volgens mij doen ze dit alleen maar om er zeker van te zijn dat ze de macht behouden.’

Zorro, videojournalist

Zorro (niet zijn echte naam) (30) werkt als freelance videojournalist voor de Democratic Voice of Burma, een vanuit Noorwegen opererend mediabedrijf dat ongecensureerd nieuws brengt over Myanmar.

‘Journalisten krijgen nu een kleine vrije ruimte. Ik merk dat het de jongste tijd gemakkelijker is geworden om mijn werk te doen, vooral in Rangoon. De regulering is minder strak geworden, het Bureau voor Censuur is gesloten en de bladen hoeven niet meer voorafgaand aan de publicatie te worden goedgekeurd.’

‘Toch zou ik het nog geen persvrijheid willen noemen. Het is vooral extra bewegingsruimte. De overheid zegt niet meer te censureren, maar de strenge mediawetten bestaan nog steeds. Als de overheid wil, kan ze die elk moment toepassen. Bovendien wil de overheid een nieuwe, strenge mediawet invoeren en kan ik als lokale journalist niet afreizen naar een conflictgebied als Kachin, in het noorden van het land.’

‘Volgens mij is de overheid op dit moment nog heel erg bang voor echt vrije media. Als journalist heb ik twee jaar in ballingschap geleefd. Dat was nadat ik met een collega een reportage had gemaakt over hoe de autoriteiten de slachtoffers van de cycloon Nargis misbruikten. Mijn collega werd opgepakt, ik was in het buiteland en moest daar blijven van mijn werkgever.’

‘Toen in november 2010 het huisarrest van Aung San Suu Kyi werd opgeheven, realiseerde ik me dat dit de eerste stap was van een land in verandering. Het was onzinnig nog langer in ballingschap te leven. Ik besloot terug te gaan. In het begin hield ik me nog schuil en was ik erg voorzichtig, maar ik werd niet opgepakt. Nu opereer ik zo onafhankelijk mogelijk en is er niets dat mij nog bang kan maken.’

ADVERTENTIE

netto e-books

Nu te koop op netto.be/eshop

Praktische e-books samengesteld door de personalfinance-specialisten van Netto

Hoe een pensioen aanvragen? Wat als u deeltijds werkt? Hoe zit het nu weer voor een ambtenaar of zelfstandige? Zeker nu er pensioenhervormingen aankomen, kunt u maar beter goed voorbereid zijn.

Bestel dit e-book nu op netto.be/eshop

netto DE TIJD

OPMERKELIJK

Britse premier Cameron ontpopt zich tot held van schapen in nood

© PN

De Britse premier David Cameron *(foto)* mag dan steeds meer verguisd worden wegens zijn snoeihard besparingsbeleid, in zijn woonplaats Chipping Norton heeft hij dit weekend een heldenstatus verworven. De Conservatief behoedde er een schaap van een gewisse dood.

Na een bezoek aan een naburige boer hoorde Cameron wanhopig geblaat. Bleek dat een ooi, in een poging haar twee lammeren te redden, zelf was weggezakt in een moerassig veld. Cameron, gevolgd door zijn twee lijfwachten, snelde prompt ter hulp. ‘Hij was briljant’, zei boer Julian Tustian achteraf. ‘Hij trok en duwde en sleurde, tot hij volledig onder de modder zat. Hij zag er verschrikkelijk uit.’

Het schaap werd terstond herdoopt tot ‘Swampy’, naar de Engelse term voor moeras. De Britse media, immer vatbaar voor een woordgrap, hadden het dan weer over Cameron’s ‘ewe turn’, tegelijk alluderend op ‘ooi’ en ‘U-bocht’. Dat laatste slaat op de toenemende kritiek op Cameron’s beleid, en zijn neiging steeds weer maatregelen bij te sturen. Een schaap heeft hij gered, maar de Britse economie zit nog steeds kniediep in de ellende. **JVH**

Obama verliest terrein in strijd tegen wapens

De Amerikaanse president Barack Obama krijgt steeds meer tegenwind in zijn strijd voor strengere wapenwetten. Volgens de krant Washington Post slaagde de wapenlobby erin een wetsontwerp in het Congres al aanzienlijk te verwateren. Veel afgevaardigden maken voorbehoud tegen de controle van zowat alle wapenverkopers. Ook de vooruitzichten op een verbod op patroonhouders voor pistolen of geweren met meer dan tien schoten zien er slecht uit. Eerder strandde zijn wetsontwerp met een verbod op oorlogsgeweren ook al. Het Witte Huis liet weten de komende dagen een tandje bij te steken in de strijd voor strengere wapenwetten. Obama schoot in actie na het drama op de Sandy Hook-basisschool in december. Daarbij kwamen 27 mensen om. **BELGA**

Wilt u reageren?
Hebt u een voorstel voor Opinie?
Mail dan naar opinie@tijd.be

Een wielerparcours moet economie en sport verzoenen.

DAAM VAN REETH

Een nostalgische terugkeer naar de ‘oude’ Ronde van Vlaanderen is geen optie. Een parcours moet sportieve én economische doelstellingen dienen. Alleen zo gedijen moderne wielerwedstrijden.

De Vlaamse wielerliefhebber heeft de verhuizing van de aankomst van de Ronde van Vlaanderen naar Oudenaarde nog niet verteerd. Zoals te verwachten leidde een - volgens sommigen - wat minder spannende Ronde meteen tot het ter discussie stellen van het vernieuwde parcours. Met de Muur en de Bosberg zou het allemaal zoveel boeiender geweest zijn, klinkt het. Men staart zich daarbij blind op de romantiek van het verleden. Ook in Meerbeke waren er sportief minder interessante aankomsten. Bovendien houden die nostalgische oprispingen geen rekening met de realiteit van het hedendaagse wielrennen.

De belangrijkste uitdaging voor een wedstrijdorganisator is sportieve doelstellingen (een boeiend wedstrijdverloop) verzoenen met economische (de economische leefbaarheid). De aankomst van de Ronde verschuiven van Meerbeke naar Oudenaarde was een lovenswaardige poging van Wouter Vandenhaute voor een beter evenwicht. Daarbij nam hij aan dat een aankomst in Oudenaarde sportief minstens evenwaardig is met een finale over de Muur van Geraardsbergen. De verhuizing zou echter wel toelaten de economische doelstelling beter te realiseren. Het organiseren van wielerwedstrijden is zelden winstgevend. Er wordt aangenomen dat enkel ASO dankzij de Ronde van Frankrijk en Parijs-Roubaix een positieve balans kan voorleggen. De Ronde van Vlaanderen is door de organiserende krant Het Nieuwsblad niet voor niets enkele jaren geleden doorverkocht aan Flanders Classics.

Ondanks de enorme financiële kater zullen de door het winterweer (eenmalig) afgelaste wedstrijden Nokere Koerse en Kuurne-Brussel-Kuurne wellicht niet definitief van de wielerkalender verdwijnen. Maar internationaal is het overleven van wielerwedstrijden wel een ernstig probleem. Het lijstje van afgelaste of ingekorte wedstrijden de afgelopen twee jaar oogt indrukwekkend, met onder meer de Ronde van Murcia, de Ronde van de Asturias, de Ronde van Madrid, Parijs-Corrèze, de Ronde van de Apennijnen, de Ronde van Friuli, Parijs-Roubaix voor beloften, de Ronde van de Algarve.

Wedstrijdorganisatoren kampen vooral met een gebrek aan sponsorgelden en andere inkomsten en stijgende organisatiekosten. Het is dan ook logisch dat ze hun parcours zo veel mogelijk aan die uitdagingen proberen aan te passen. Het gebruik van lussen is een deel van de oplossing. Aan de inkomstenzijde verhoogt het de belevingswaarde voor de toeschouwers. Het levert hogere vipinkomsten op en laat op termijn een milde vorm van ticketing toe. Bij de uitgaven dalen de logistieke kosten. Of de wielerfan het nu wil of niet, meer lokale lussen in het parcours opnemen, maakt deel uit van het toekomstige businessmodel in het wielrennen.

Meer lussen en promotioneel interessante aankomstplaatsen kunnen wielerwedstrijden economisch gezonder maken.

Daarnaast zal het wielrennen ook steeds meer naar plaatsen trekken met een promotionele meerwaarde. Weinig sporten bieden zoveel mogelijkheden voor city- en regiomarketing als het wielrennen. Wie dit jaar tijdens Gent-Wevelgem de doortocht in Ieper zag, begrijpt dat hier nog opportuniteiten liggen. Gent-Wevelgem krijgt volgend jaar als ondertitel ‘Flanders Fields Classic’ mee. Wordt daarmee een eerste steen gelegd voor een vernieuwde Gent-Wevelgem over pakweg een jaar of drie? Een aankomst in Ieper na meerdere lussen rond de Kemmelberg lijkt commercieel in elk geval interessanter dan een aankomst in Wevelgem.

Er zijn ook de sportieve doelstellingen. Het parcours mag dan een rol spelen, de sportieve ontwikkelingen in een wielerwedstrijd zijn het gevolg van een heleboel andere factoren, en nog altijd bepalen hoofdzakelijk de renners en de ploegen het wedstrijdverloop. We kunnen niet naast de huidige trend kijken: wielerploegen proberen wedstrijden zo gecontroleerd mogelijk te rijden. Kopmannen sparen hun krachten en worden perfect afgezet op de plaats waar hun ene moment van machtsontplooiing komt.

Kleinere ploegen

Zo valt het op dat de finales steeds korter worden, niet alleen in de Ronde van Vlaanderen maar ook in enkele andere topklassiekers. In Luik-Bastenaken-Luik is de Ardense heuvel La Redoute lang niet meer het breekpunt in de wedstrijd. Iets gelijkaardigs doet zich voor in de rondewedstrijden. Zware cols op het einde van een rit worden in een strak tempo beklommen en pas op een handvol kilometers van de top gaan de kopmannen voluit, zoals Team Sky met Bradley Wiggins vorig jaar angstwekkend perfect demonstreerde in de Tour. Die evolutie verarmt het sportieve spektakel, maar valt te begrijpen in het huidige wielrennen. Ze is, onder andere, ook een gevolg van de niet aflatende dopingjacht. Renners hebben nog maar weinig ‘cartouches’, en dus sparen ze die op tot het einde van de wedstrijd.

Daarnaast geeft ook het gebruik van oortjes in sterke ploegen met één absolute kopman een meer stereotiep wedstrijdverloop. Het vrijgeven van doping is geen optie, dus moet het aanpassen van de spelregels overwogen worden. Nu mogen ploegen in klassiekers met acht renners starten, in grote rondes zelfs met negen. Eerder nog dan het afschaffen van de oortjes lijkt vooral het streven naar kleinere ploegen van bijvoorbeeld zes renners de beste kans te bieden op interessantere wedstrijden. Een positief neveneffect is dat een kleiner deelnemersveld de wedstrijd ook veiliger maakt.

De vraag naar een terugkeer van de Ronde van Vlaanderen naar Meerbeke op louter sportieve gronden is te enzijdig. Wielerwedstrijden economisch gezonder maken kan wel degelijk via het gebruik van lussen en promotioneel interessante aankomstplaatsen. Die vernieuwing onderuithalen op basis van een wedstrijdverloop dat parallel loopt met een globale evolutie in het wielrennen, is al te gemakkelijk.

Daam Van Reeth
Sporteconoom en hoofddocent economie aan de Hogeschool - Universiteit Brussel

De opinie van Zak

Gespot
Cyprus was geen uitzondering.

The New York Times

COMMENTAAR

De recente crisis in Cyprus zette een bijzonder en gevaarlijk fenomeen in de kijker, met name de banksystemen die veel groter zijn dan de omvang van de economieën waar ze gevestigd zijn. Cyprus is geen uitzondering, in landen als Luxemburg en Malta is de banksector ook ettelijke malen groter dan de economie. Als de financiële sector in de problemen komt, wordt het voor die kleine landen moeilijk de crisis te overwinnen. Cyprus toont nog maar eens aan dat er snel werk gemaakt moet worden van een bankenunie waarbij de Europese Centrale Bank toezicht kan houden op de grote banken, in plaats van de lokale toezichthouders, die er vaak op uit zijn hun nationale sectoren te beschermen. Europa zou ook een gemeenschappelijk plan moeten uitwerken voor de ontmantteling van de banken in crisis. Ten slotte moeten de bankunie ook de spaarders het nodige vertrouwen geven dat hun gewaarborgde deposito’s inderdaad veilig zijn. Die verzekering is zwaar geschokt door wat er gebeurd is in Cyprus. Gelukkig reageerden de Cyprioten niet zo chaotisch als gevreesd bij de heropening van hun banken. Maar Europa zou volgende keer wel eens niet zo gelukkig kunnen zijn.

Gespot in *The New York Times*

De overheid kan meehelpen om kapitaal aan het werk te zetten.

De kredietverlening zoals vóór de financiële crisis keert niet terug. Bedrijven, banken, investeerders en de overheid zullen creatief moeten zijn en samenwerken. Zo kan het vertrouwen in het financiële systeem ook sneller herstellen.

Om in overeenstemming te komen met de karrevracht nieuwe regelgeving heeft de Europese banksector volgens de OESO 400 miljard euro vers kapitaal nodig. Ook de banken in België moeten onder druk van strengere normen en nieuwe liquiditeitsregels op zoek naar extra kapitaal.

Het zijn nuchtere vaststellingen, geen verwijten aan de banksector. Ze tonen dat het hoog tijd is samen te zoeken naar structurele oplossingen. Want ondanks de 20 miljard euro extra kredieten die de Belgische banken sinds het uitbreken van de crisis aan zelfstandigen en bedrijven hebben uitgeleend, zullen de voorwaarden voor kredietverlening van vóór de financiële crisis niet terugkeren. Het zegt veel dat de traditionele huisbankier regelmatig laat verstaan dat een lopend krediet verlengen niet vanzelfsprekend is. Vooral die met langere looptijden en projectfinanciering staan onder druk. Ook bedrijven of projecten waarvan het kredietrisico moeilijker in te schatten is, krijgen het zwaar.

Er is een proactieve houding nodig. In eerste instantie van de bedrijven. Die zullen moeten leren dat het niet meer vanzelfsprekend is om eventjes onvoorbereid langs te gaan bij de bankier om de hoek. Maar ook het financiële landschap is aan verandering toe. Bedrijven hebben tal van alternatieven om zich te financieren, maar die zijn niet voor iedereen weggelegd. Wie te onaantrekkelijk is voor private equity of te klein om zelf bedrijfsobligaties uit te geven, moet op zoek naar creatievere oplossingen. Misschien is ‘*supply chain finance*’ een optie? Kunnen klanten en leveranciers elkaar helpen in de productieketen? Zijn er bevriende bedrijven en groepen met een complementaire cashcyclus? Is cashpooling mogelijk? Kan ik toetreden tot een kredietunie, iets wat in Nederland opgang maakt?

Waardevolle denksporen, maar de tijd is rijp voor een verdere verbreding. We zien op het terrein bijvoorbeeld heel wat investeerders die bereid zijn om in nieuwe risicokapitaalfondsen te stappen. We mogen ook onze hoop stellen op de creatie van nieuwe financieringsvehikels naar Angelsaksisch model die gericht zijn op financiering via mezzanine of vreemd vermogen. Daarbij kan eventueel ook gedacht worden aan schaduwbanken die aan kmo’s leningen toestaan die gefinancierd worden door de uitgifte van kmo-obligaties. Banken kunnen in zo’n vehikel stappen door kmo-obligaties te kopen en zo onrechtstreeks geld te investeren in het kmo-weefsel.

Kmo-fonds

Onlangs engageerden de grootbanken in België zich eveneens tot het opzetten van een kmo-fonds. Het eigen vermogen dat de banken daarin investeren, dient als eerste buffer bij mogelijke verliezen. Een belangrijk verschil is ook dat fondsen niet werken met geld van de kleine spaarder maar met inleg van professionele investeerders. Als het verkeerd afloopt, zitten zij op de blaren. Daar staat tegenover dat ze geacht worden de risico’s beter in te schatten.

Het zou goed zijn mocht de overheid de brede waaier aan maatregelen voor het ondersteunen van kmo’s meer richten op het financieringsverhaal.

Professionele middelen mobiliseren kan helpen het vertrouwen in het financieel systeem sneller te herstellen. Fondsen creëren bruggen tussen investeerders, banken en bedrijven. Enkel indien er wordt samengewerkt, geraken we uit deze crisis.

Ook de overheid heeft in dat proces van vertrouwensherstel een rol te vervullen. Ze moet in de eerste plaats een rechtszeker en transparant fiscaal kader uittekenen dat nodig is om investeerders een horizon te bezorgen die verder reikt dan het volgende kranteninterview. Beknibbelen op de notionele intrestaftrek lijkt misschien verstandig, maar zonder bredere visie op de bedrijfsfiscaliteit creëert dat vooral argwaan. De wijze waarop in beleidskringen over bedrijfsfiscaliteit wordt gedacht en gesproken, laat veel te wensen over. Uiteraard moeten misbruiken worden aangepakt en kan de transparantie veel beter. Men moet echter ook beseffen dat een instrument zoals de notionele intrestaftrek een gelijke fiscale behandeling van eigen en vreemd vermogen mogelijk heeft gemaakt. Daardoor konden onze kmo’s, nog voor de crisis uitbrak, een stevige buffer aan eigen vermogen opbouwen.

De overheid zou beter een ondersteunende rol opnemen in het investeringsverhaal. Niet door zelf bank of financier te willen worden, maar door moeilijk te financieren risico’s te helpen waarborgen. Er bestaat al een en ander op dat vlak, maar het zou goed zijn om de brede waaier aan maatregelen voor kmo-ondersteuning meer te richten op het financieringsverhaal. Dat kan de komst van nieuwe financieringsvehikels versnellen. Daarbij kan men de fouten uit het verleden vermijden. Privé-investeerders en aandeelhouders die de vruchten willen plukken van hun investeringen moeten ondubbelzinnig bereid zijn om ook de verliezen te dragen.

Uiteraard reikt ook de verantwoordelijkheid van de bedrijven verder dan het navragen van hun rating bij de bank. Het vertrouwensherstel kan zich niet beperken tot de financiële sector maar zal een veel bredere voet aan de grond moeten krijgen.

In dat verband is het goed te beseffen dat de echte winnaars van de toekomst organisaties zullen zijn die van hun aandeelhouders tijd genoeg krijgen om op langere termijn te mogen denken en handelen. Bedrijven die gaan voor een evenwichtige financiering en daarbij de lange termijn voor ogen houden, hebben de meeste kans op overleven. Bedrijven die deze omslag hebben gemaakt, kunnen het vertrouwen bij het grote publiek herwinnen. Zulke bedrijven zullen ook de deur naar risicokapitaal en aandelenfinanciering voor zichzelf openzetten.

De beurs is de laatste hoeksteen in het financieringsplaatje van een moderne economie die erop gericht moet zijn de beschikbare hoeveelheid kapitaal zo veel mogelijk aan het werk te zetten.

Deze bijdrage is ondertekend door:
Alain Baetens *(head of listings Belgium, NYSE Euronext)*, **Paul Becue** *(algemeen directeur Euler-Hermes)*, **Bart Bronselaer** *(financieel expert)*, **Johan D’Hauw** *(CFO Allbox Network)*, **Stefan Duchateau** *(HUB)*, **Paul Huybrechts** *(voorzitter Vlaamse Federatie Beleggers)*, **Geert Janssens** *(hoofdeconoom VKW Metena)*, **Paul Lievens** *(CFO Jan De Nul)*, **Carl Maes** *(managing director WGS Capital Partners)*, **Anne-Mie Ooghe** *(senior officer corporate banking, Febelfin)*, **Jos Peeters** *(managing partner Capricorn Venture Partners)*, **Francis Rysman** *(vennoot-bedrijfsrevisor, Vandelanotte)*, **Vincent Van Dessel** *(member managing board & chairman NYSE Euronext Brussel)*, **Caroline Ven** *(gedelegeerd bestuurder VKW)*, **Michel Vermaerke** *(gedelegeerd bestuurder Febelfin)*